

Nr 234.

Godkänd av första kammaren den 19 maj 1926.

Godkänd av andra kammaren den 19 maj 1926.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under tionde huvudtiteln gjorda framställningar rörande anslag till kommerskollegium och navigationsskolorna.

(Statsutskottets utlåtande nr 120.)

Till Konungen.

1:o) I förslaget till riksstat för budgetåret 1926—1927 har Eders Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln (punkt 3 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden den 7 januari 1926) upptagit ordinarie förslagsanslaget till kommerskollegium med oförändrat belopp 511,040 kronor.

I sammanhang med förevarande ärende har riksdagen till behandling förehaft åtskilliga inom riksdagen väckta motioner, däribland motionen II: 144, i vilken hemställts, att riksdagen måtte hos Eders Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning av frågan om överflyttande från kommerskollegium till socialstyrelsen av de sjöfartskontrollen rörande frågor, som enbart eller i övervägande grad röra arbetarskyddet, samt att för riksdagen snarast framlägges förslag till sådan överflyttning i den omfattning, som genom utredningen kan ådagaläggas vara ändamålsenlig.

Riksdagens vederbörande utskott har med stöd av § 46 riksdagsordningen infordrat yttranden från kommerskollegium och socialstyrelsen över berörda motion.

Riksdagen vill erinra om att frågan om omorganisation av kommerskollegium är föremål för utredning och att förslag härom inom en nära framtid torde komma att föreläggas riksdagen, och förutsätter riksdagen beträffande det i motionen väckta förslaget om utredning av frågan om överflyttande från kommerskollegium till socialstyrelsen av de sjöfartskontrollen rörande frågor, som enbart eller i övervägande grad röra arbetarskyddet, att detta spörsmål upptages till prövning vid nämnda utredning. Riksdagen vill i detta sammanhang erinra om att även frågan om en omorganisation av socialstyrelsen snart nog torde bli föremål för utredning.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag rörande anslaget till kommerskollegium, får anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1926—1927 uppfört ordinarie förslagsanslaget till kommerskollegium med oförändrat belopp, 511,040 kronor.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9) att *dels* besluta, att å övergångsstat skola från och med den 1 juli 1926 uppföras följande befattningar vid navigationsskolan i Härnösand, nämligen:

1 lärare vid navigationsavdelning,

1 » » maskinistavdelning;

dels fastställa följande stater för navigationsskolorna i riket, att gälla från och med den 1 juli 1926:

Ordinarie stat för navigationsskolorna i riket.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Arvoden	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
1 föreståndare	3,050	1,950	—	—	5,000
3 »	9,150	5,850	—	—	15,000
1 »	2,850	1,650	—	—	4,500
1 lärare vid navigationsavdelning	2,150	1,050	300	—	3,500
9 » »	19,350	9,450	2,700	—	31,500
1 » »	2,150	1,050	—	—	3,200
1 » »	2,150	1,050	—	—	3,200
1 » » maskinistavdelning	2,150	1,050	300	—	3,500
3 » »	6,450	3,150	900	—	10,500
Arvoden till extra lärare i sjökaptensklasser, beräknade å 150 kronor för undervisningstimme per vecka (150×30)	—	—	—	—	4,500
Arvoden till extra lärare i sjökaptens- och styrmansklasser, beräknade å 120 kronor för undervisningstimme per vecka (120×92).....	—	—	—	—	11,040
Arvode till 1 extra lärare i skepparklass.....	—	—	—	1,200	1,200
Arvoden till extra lärare i skepparklasser, beräknade å 40 kronor för undervisningstimme per vecka (40×12)	—	—	—	—	480
Arvode till extra lärare i 1:e och 2:e maskinistklasser, beräknade å 150 kronor för undervisningstimme per vecka (150×128)	—	—	—	—	19,200
Arvoden till extra lärare i 1:e och 2:e maskinistklasser, beräknade å 120 kronor för undervisningstimme per vecka (120×118)	—	—	—	—	14,160
Arvoden till 3 extra lärare i 3:e maskinistklasser	—	—	—	1,200	3,600
Arvoden till extra lärare i hälso- och förbandslära, beräknade å 7 kronor 50 öre för varje timmes undervisningsskyldighet (7:50×440) ..	—	—	—	—	3,300
Till böckers, undervisningsmateriels och andra inventariers underhåll och förökande samt till utgifter för bränsle, lyshållning m. m.....	—	—	—	—	9,850
1 examensförrättare i 1:e och 2:e maskinistklasser	—	—	—	1,200	1,200
Till extra lärarkrafter vid behov, vikariatsarvoden m. m. enligt överstyrelsens bestämmande	—	—	—	—	9,000
Till Kungl. Maj:ts disposition	—	—	—	—	1,010
Summa kronor	—	—	—	—	158,440

Övergångsstat för navigationsskolorna i riket.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor
1 lärare vid navigationsavdelning	2,150	1,050	3,200
1 " " maskinistavdelning	2,150	1,050	3,200
Summa kronor	4,300	2,100	6,400

Anmärkningar till förestående stater.

1:o. För föreståndare kan avlöningen efter 5 år höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor. För ordinarie lärare kan efter 5, 10 och 15 års tjänstgöring avlöningen höjas varje gång med likaledes 500 kronor. Av varje ålderstillägg räknas 350 kronor till lönen och 150 kronor till tjänstgöringspenningarna.

2:o. Beträffande föreståndares och lärares rätt till åtnjutande av de i staten uppförda avlöningsförmåner gäller vad därom särskilt finnes stadgat.

3:o. Föreståndare åtnjuter fri bostad, som upplåtes av den stad, där skolan är belägen.

dels ock under riksstatens tionde huvudtitel, med uteslutande av det under avdelningen B uppförda ordinarie anslaget till navigationsskolorna, under samma avdelning uppföra

ej mindre under rubriken »Navigationsskolorna» ett ordinarie anslag å 158,440 kronor,

än även under rubriken »Övergångsstat för navigationsskolorna» ett ordinarie anslag å 6,400 kronor.

Riksdagen har i sammanhang med förevarande ärende till behandling förehåft åtskilliga inom riksdagen väckta motioner, däribland motionerna I: 124 och 126 samt II: 101.

I motionen I: 124 har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att indragningen av sjökaptensklassen och förstemaskinistklassen vid navigationsskolan i Härnösand icke skall äga rum.

I motionerna I: 126 och II: 101 har hemställts, bland annat, att riksdagen ville besluta att anhålla, att Eders Kungl. Maj:t ville låta verkställa en allsidig utredning, huru befälsutbildningen för den svenska handelsflottan må kunna lämpligen ordnas, och vidtagna de åtgärder, som med anledning av denna utredning kunna visa sig erforderliga.

Vad först beträffar förslaget om indragning av sjökaptens- och förstemaskinistklasserna vid navigationsskolan i Härnösand har riksdagen icke kunnat undgå att hysa stora betänkligheter mot vidtagandet av en dylik åtgärd. Det kan nämligen icke bortses från att den föreslagna indragningen torde komma att medföra endast obetydlig besparing för statsverket samt att det icke lär vara uteslutet att undervisning i nämnda klasser inom kort åter behöver ordnas vid navigationsskolan i Härnösand. Härtill komma åtskilliga svårigheter av rent praktisk art. Riksdagen syftar här närmast på olägenheterna för eleverna vid skolan av att behöva företaga ombyte av läroanstalt, då undervisning i samtliga klasser icke vidare skulle lämnas i Härnösand. Ur organisatorisk synpunkt måste

även en fullständig navigationsskola anses vara en avgjord fördel. Därtill kommer att elevantalet vid skolan under de senaste åren visat tendens att ökas. Riksdagen har sålunda icke kunnat bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om indragning av vissa klasser i navigationsskolan i Härnösand.

Vad därefter angår det i motionerna I: 126 och II: 101 framlagda förslaget, att riksdagen skulle anhålla, att Eders Kungl. Maj:t måtte låta verkställa en allsidig utredning, huru befälsutbildningen för svenska handelsflottan må kunna lämpligen ordnas, vill riksdagen framhålla, att nämnda spörsmål tidigare varit föremål för behandling inom riksdagen. Uti inom båda kamrarna väckta motioner vid 1925 års riksdag hemställdes sålunda, att riksdagen måtte hos Eders Kungl. Maj:t anhålla om utredning i berörda hänseende och för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning. Första kammaren beslöt med anledning härav begära en allsidig utredning, varemot andra kammaren fattade beslut om utredning om och i vilken mån den segelfartygstjänst, som fordrades för inträde vid navigationsskolorna, och för erhållande av styrmansbrev och skepparbrev, kunde minskas utan att därigenom befälets duglighet äventyrades (jfr första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6 och andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 3). På grund av kamrarnas olika beslut förföll frågan.

I anslutning till de synpunkter, som tidigare anförts inom riksdagen rörande detta spörsmål, har riksdagen funnit det av motionärerna framställda kravet på en utredning vara förtjänt av beaktande. I likhet med motionärerna finner riksdagen det lämpligast, att en allsidig utredning av frågan åstadkommes.

Anslaget till navigationsskolorna torde, på grund av vad riksdagen härövan anför, böra i riksstaten för budgetåret 1926—1927 uppföras med oförändrat belopp, 168,500 kronor.

Riksdagen får alltså

dels anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1926—1927 uppfört ordinarie anslaget till navigationsskolorna med oförändrat belopp, 168,500 kronor;

dels ock anhålla, att Eders Kungl. Maj:t ville låta verkställa en allsidig utredning av frågan, huru befälsutbildningen för den svenska handelsflottan må kunna lämpligen ordnas, och vidtaga de åtgärder, som med anledning av denna utredning kunna visa sig erforderliga.

Stockholm den 19 maj 1926.

Med undersätlig vördnad.
